

grafiske Afsnit er udarbejdet af Direktør Aug. Chevalier (Laboratoire d'Agronomie coloniale de l'École des Hautes Études) og det zoogeografiske af Professor i Zoologi ved Universitetet i Nancy, Dr. L. Cuénot. Dette har absolut været en Vinding for denne Del af Værket, der er blevet næsten 3 Gange saa stort.

I 1. Kapitel behandles Biogeografiens Grundbegreber, og derefter følger en smuk og klar Fremstilling af de klimatiske, topografiske og pedologiske Forhold, som har Betydning for Plantevæksten, saavel som Menneskets Indflydelse paa Vegetationen. I det hele maa det fremhæves, at „*Traité de Géographie physique*“ er den mest antropogeografiske Fysiogeografi, som eksisterer. De fysiogeografiske Faktorer — Klima, Terræn, Planterfund, Havstrømme etc. bringes stadig i Relation til Anthropogeografien. Det er det samme Forhold, som karakteriserer Martonne som Universitetslærer (jfr. min Artikel om Geografien i Frankrig i *Geografisk Tidsskrift* 1926). Det plantegeografiske Afsnit er som de øvrige ført *up to date* — det kan jo saaledes kun glæde en dansk Læser, at der ogsaa gøres Rede for C. Raunkjær's „*Planteriget's Livsformer og deres Betydning for Geografien*“. — De sidste 3 Kapitler behandler Vandets og Landets Dyreverden samt Fastlandets zoogeografiske Regioner. —

Hvad der yderligere giver „*Géographie physique*“ Værdi, er de udførlige Litteraturangivelser, som slutter hvert Kapitel, og det maa fremhæves, at det ikke blot er den franske Litteratur, som anføres, men ogsaa de betydeligste Publikationer paa Engelsk, Tysk og Italiensk.

For dem, der maaske synes, at „*Traité de Géographie physique*“ er for stor, kan det anføres, at Prof. Martonne i 1922 har udsendt en forkortet Udgave af sin Bog, nemlig „*Abrégé de Géographie physique*“, der ved sin mere populære Form henvender sig til et større Publikum. Den udmærker sig ved samme Klarhed som Haandbogen og er skrevet i et elegant, letforstaaeligt Sprog.

Einar Storgaard.

Géographie Universelle, udgivet under Direktion af P. Vidal de la Blache (†) og Lucien Gallois, Professor ved Sorbonne. Librairie Armand Colin. Paris 1927 og 1928.

15. Bind (i 2 Bind): Amérique du Sud af Pierre Denis (20×29 cm, 480 Sider 89 Kort og Figurer i Teksten, 457 Fotografier paa 82 Tavler og 2 farvetrykte Kort (Terræn- og Plantekort).

14. Bind: Mexique et Amérique centrale af Max Sorre, Professor ved Universitetet i Lille, (20×29 cm, 234 Sider, 48 Kort og Figurer i Teksten, 93 Fotografier paa 48 Tavler og 1 farvetrykt Kort (Terrænkort med politiske Grænser).

Med en Regelmæssighed, der minder om Udsendelsen af Reclus' store Værk, udkommer dettes Afløser: *Géographie Universelle*. De to

første Bind (Britiske Øer og Holland-Belgien) er anmeldt i Geografisk Tidsskrift i dette Aars Martshefte (Pag. 67—69). Siden da er yderligere udkommet 3 Bind, nemlig Pierre Denis' „Amérique du Sud“ (i 2 Bind) og Max Sorres „Mexique et Amérique central“.

I *det første Sydamerika-Bind* gennemgaaes Verdensdelens geologiske Struktur og Terrænet i store Træk, Klima- og Plantebælter, den indfødte Befolknings Kultur og den europæiske Kolonisation (ialt 80 Sider). Hertil slutter sig nogle gode Oversigtskort, af hvilke særlig Befolkningskortet (Fig. 5) og det økonomiske Kort (Fig. 8) bør fremhæves. Derefter følger den regionale Beskrivelse af Guyana og Brasilien, som optager Resten af Bindet. Brasilien er delt i geografiske Landskaber, som behandles hver for sig: de nordøstlige Stater, Amazonlandet, Centralplateauet, Staterne Minas og São Francisco, Atlanterhavskysten og det sydlige Plateau. I *det andet Sydamerika-Bind* (fortsat Paginering) behandles Andesstaterne, Argentina, Paraguay og Uruguay, altsaa alle de spansktalende Stater.

14. *Bind*, som er udkommet i 1928, indeholder Meksiko og Centralamerika, hvortil regnes Vestindien og Bermudas Øerne. Behandlingen er for Mexiko, de centralamerikanske Stater og de store Antiller udførlig, men derimod temmelig kortfattet for de smaa Antillers Vedkommende (bortset fra de franske Øer); saaledes faar de forhenværende dansk-vestindiske Øer ikke mere end en halv Side i et Underkapitel, der hedder „Dépendances de Porto Rico“.

Selvfølgelig er i et Værk som dette Teksten det vigtigste, men det fortjener at fremhæves, at Billederne i disse 3 Bind nærmest overgaa dem i de to første Bind. De er ikke blot fra Indholdets Side aldeles fortrinlige, men Reproduktionen er saa fint udført, at Billederne er hele Kunstværker (se bl. a. Paramobilledet paa Planche XLVII, B. i Sydamerika-Bindet). At det ovenikøbet overvejende er helt nye Billeder, man bliver præsenteret for, gør Værket endnu mere værdifuldt.

Einar Storgaard.